

**ZAHTEVI IZDAVAOCA PRIVATNOG SMJEŠTAJA U CRNOJ GORI ZA PRIPREMU TURISTIČKE SEZONE I
PREVAZILAŽENJE PROBLEMA IZAZVANIH COVID PANDEMIJOM I NEBLAGOVREMENIM POSTUPANJEM
NADLEŽNIH INSTITUCIJA**

Poštovani,

Obzirom da do sada nije bilo prilike da vas u direktnom razgovoru informišemo i objasnimo sve probleme koje imamo i okolnosti u kojima dočekujemo turističku sezonu (bez započetih priprema i plana), kroz rad našeg udruženja, pažljivo i detaljno smo evidentirali devet ključnih segmenata poslovanja izdavaoca smještaja koji zahtijevaju hitno rješenje.

1. Odobravanje subvencija, bespovratnih sredstava u iznosu koji će omogućiti izmirenje tekućih mjesечnih dugovanja za struju, vodu, internet, tv, održavanje zgrade
2. Odobravanje kreditne linije za likvidnost izdavaoca u iznosu 10.000 do 15.000€ sa minimum ograničavajućih stavki. Uzeti u obzir postojeću kreditnu zaduženost izdavaoca kao fizičkih lica, kao i postojećih hipoteka na njihovim nekretninama sa grace periodom od minimum 2 godine
Obrazloženje: nakon dvije godine zatvorenosti, apartmane treba pripremiti za ovu sezonu, okrečiti, provjeriti instalacije, očistiti i dopuniti klime, obnoviti nešto od opreme...) Te troškove u prethodnom periodu su pokrivali avansi od turoperatora ili rezervacija. Sad pored postojeće zaduženosti, ne postoje uslovi za to.
3. Rješenjima za izdavanje koja su važila u 2019.god. produžiti period važenja na 3 godine, obzirom da je 2020. prošla. Ovim će se steći uslovi da se odmah aplicira i udje u pripremu primjene oznake Safe Travels koja je izuzetno važna za slanje opšte poruke da smo sigurna destinacija za dolazak turista. Obrazloženje: značajan je broj kuća/apartmana kojima je isteklo rješenje ili ističe, a automatskim produženjem izbjeglo bi se da se ljudi kreću oko dokumentacije, komisije za kategorizaciju i sl i tako će se doprinjeti da se virus još više ne širi. Sa druge strane u Opštini Ulcinj je npr praksa da se rješenje za izdavanje ne izdaje ako nisi izmirio sve dažbine kao smeće, voda, i porez na nepokretnost, Vlada mora da računa da ljudi kasne sa računima i mora uzeti u obzir da ovi ljudi nemaju taj novac da prije sezone 2021 izmire sve obaveze.
4. Uvesti poreske olakšice - prvenstveno porez na nekretnine, u našem slučaju tj. porez na naše apartmane koji se mora smanjiti na državnom nivou. Inače prošle godine neke opštine na primorju su malo korigovale ali većina opština nije ništa. Uzimajući u obzir da se zone ako bude to će bit max. 50%, pa samim tim i taj porez treba da se smanji.
5. Hitno prilagoditi zdravstvene protokole privatnom smještaju (koristiti primjer opštine Tivat) i obezbijediti podršku za njihovu primjenu
6. Jasno definisati korake postupanja ukoliko se gost zarazi tokom boravka. Ko snosi troškove smještaja ako nije za bolničko liječenje, koje stavke pokriva osiguranje, koje država i da li nešto ostaje na teret vlasnika. Ko će biti zadužen za koordinaciju i komunikaciju? – uzeti u obzir mogućnost kreiranja aplikacije i za gosta i za izdavaoca o koracima postupnja u slučaju zaraze gosta, na našem i engleskom jeziku.

7. Olakšati pristup masovnijoj digitalizaciji u privatnom smještaju. Umjesto dosadašnje registracije smještaja putem etokena uesti jednostavnije servise registracije. Čest pad sistema I zastoji u radu čine ovaj sistem prijave neadekvatnim. Potrebno je uključiti Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva I medija da kreiraju više različitih aplikacija za lakše I sinhronizovanje poslovanje izdavaoca smještaja.
8. Putem webinara obezbijediti što masovniju edukaciju izdavaoca o najavljenoj fiskalizaciji. Praktično objasniti primjenu i razvrstavanje taksi i brojnih troškova koje prate poslovanje izdavaoca smještaja , a koje postojećim rješenjem nisu obuhvaćeni, koliko smo trenutno upoznati. Obzirom na kašnjenje u pripremama za sezonu, nepostojanje konkretnog plana, potpune neizvjsnosti što se tiče plasmana kapaciteta očekujemo odlaganje procesa fiskalizacije za izdavaoce privatnog smještaja. Informisanje I edukacija je u redu, ali sama implementacija se treba odložiti za 2022.godinu.
9. Pružiti podršku izdavaocima, novčanu I logističku za samoorganizovanje I udruživanje u aktivnostima za kreiranje novih sadržaja u smještaju I marketing kako bi bili u mogućnosti da na tržištu pariramo najavljenim izuzetno povoljnim aranžmanima u hotelima.

Izdavaoci privatnog smještaja sa pažnjom prate kretanje epidemiološke situacije u Crnoj Gori, dinamiku vakcinacije stanovništva, a takođe strepimo da bi se mogle ponoviti odluke iz 2020.god o potpunom zatvaranju granica u sred turističke sezone.

Iako nije upitan doprinos koji izdavaoci smještaja daju ukupnom budžetu države, nemaran odnos iz prethodnog perioda ostavio je teške posledice koje turistički vaučeri ne mogu sanirati. Ovaj vid podrške smo shvatili kao pokušaj početka dijaloga, ali naši stvarni, najveći problemi I potrebe definisani su u ovih gore navedenih 9 tačaka.

Očekujemo od vas hitnu I konkretnu pomoć kako bi bili u mogućnosti što prije da se vratimo svojim redovnim aktivnostima. To možemo kroz paket mjera koje će omogućiti podršku sa dugotrajnim efektima.

24.03.2021.god.

S poštovanjem,

Branka Džoganović
Udruženje izdavaoca
privatnog smještaja u Crnoj Gori